

RESUMS

ESTUDIS

Joan Armangué i Herrero,
Apel·les Mestres i el Teatre Líric Català. Documents del Fons Carles Pellicer (1900-1913) al Museu Abelló de Mollet del Vallès

---

Després de l'ídl·li dramàtic *La nit al bosc* (1883), Apel·les Mestres no enllestí cap altre llibret per al teatre fins a l'any 1901, quan Enric Morera li demanà una peça que pogués ser representada a la seva empresa personal, el Teatre Líric Català, establert al Tívoli durant els mesos de gener i febrer de 1901. Per aconseguir-ho, Mestres va haver de recórrer a una poesia ja escrita i fins i tot publicada, «La Rosons», un dels *Poemes de mar* (1900). L'accelerat procés d'adaptació del poema a l'escena queda reflectit al manuscrit núm. 1 del Fons Pellicer de l'Arxiu Joan Abelló de Mollet del Vallès. Seguirem l'evolució de la tendència lírica d'Apel·les Mestres fins a l'any 1913, a través de la descripció del fons documental de l'esmentat Arxiu.

Paraules clau: Teatre Líric, Enric Morera, Apel·les Mestres, Enric Granados, Carles Pellicer, Museu Joan Abelló de Mollet del Vallès.

Xavier Ferré Trill,
Verdaguer vist per Miquel Tarradell

L'edició del text inèdit sobre Verdaguer que presento mostra la trajectòria de Miquel Tarradell en els ambients culturals resistencials de començaments dels anys quaranta (1941-1945), període que n'explica l'activitat i significat. Se n'extreu la relació de l'arqueòleg amb els circuits literaris informals —tertúlies i sessions literàries—, l'assumpció de determinats referents literaris formatius de joventut i la «ideologia» literària.

Paraules clau: sociabilitat cultural, pensament literari, incidència civico-cultural, Jacint Verdaguer

---

Pep Vila, *Notes extretes d'arxius i biblioteques franceses que convenen a l'estudi de la llengua i literatura catalanes del segle XIX*

L'autor conscient que l'estudi de la llengua i la literatura rosselloneses del segle XIX ocupen un lloc marginal en el context general de la recerca, valoració i divulgació d'aquesta matèria, es fixa en uns equipaments concrets, autors i obres puntuals que, al seu parer, demanen l'atenció dels centres de recerca, lectors interessats en aquesta realitat

sovint amputada. De propostes se'n podrien fer moltes més. Fins al tractat dels Pirineus aquesta història es confonia amb el tronc comú de la nostra llengua i literatura en general. Des de llavors l'hiat s'ha engrandit, però permet altres perspectives de lectura.

Paraules clau: llengua i literatura catalanes al Rosselló, arxius i biblioteques de França, Francesc Camboliu, Francesc Marteau, Josep Tastú, segle XIX

TEXTOS

Rosa Cabré Monné, *El dret i el revers d'una narració de Narcís Oller*

L'edició del text «Coneixença amb D. Nicolau Salmerón», de Narcís Oller (ms. 5D.53-8/C10-4 del fons Oller, de l'AHCB), datat el 29 de desembre de 1896, no sols revela que és una primera versió del conte «Or en brut», del recull *Rurals i urbanes* (1897), sinó que la comparació entre els dos textos permet d'entendre la manera de treballar

d'aquest escriptor. Les dues versions mantenen el sentit del relat, però entre la primera versió i la segona el text ha perdut el caràcter de document, històric i social, viu.

Paraules clau: realisme, civilitat, creació literària, Barcelona, saló artísticolerari, burgesia, moment historicopolític.

Joan Vilamala, *Tres poemes desapercebuts en les obres completes de Jacint Verdaguer*

Cap de les obres completes del poeta que s'han dut a terme fins avui conté tots els tres poemes que l'autor presenta, contextualitza i comenta. Es tracta d'«Al desposori de D. Claudi López y Dª María Gayón» / «Los desposoris de la Verge», «Més a prop» i «J. M. J. Verge de la Bona Mort».

Paraules clau: Verdaguer, Claudi López, María Gayón, epitalami, càntic, *La Tomasa*, Cosme Vidal/Josep Aladern, Ramon N. Comas, Vil·la Joana, *La Veu de Catalunya*

ABSTRACTS

STUDIES

Joan Armangué i Herrero,
*Apel·les Mestres and
the Teatre Líric Català.
Documents from the
Carles Pellicer Collection
(1900-1913) at the Museu
Abelló in Mollet del Vallès*

After the dramatic idyll *La nit al bosc* (1883), Apel·les Mestres did not complete any further librettos for the stage until 1901, when Enric Morera asked him to produce a work to be performed at his personal undertaking, the Teatre Líric Català, established at the Tívoli in January and February of 1901. To comply, Mestres resorted to a poem that he had already written, and published, “La Rosons,” from *Poemes de mar* (1900). The rapid process of adapting the poem to the stage can be seen in manuscript no. 1 from the Pellicer collection at the Joan Abelló Archive in Mollet del Vallès. We follow the development of Apel·les Mestres’ lyrical output until 1913 through the description of the document collection at this archive.

Key words: Teatre Líric, Enric Morera, Apel·les Mestres, Enric Granados, Carles Pellicer, Museu Joan Abelló in Mollet del Vallès.

Xavier Ferré Trill,
*Verdaguer as seen by
Miquel Tarradell*

The unpublished text dealing with Verdaguer presented here shows how Miquel Tarradell crossed paths with circles of cultural resistance in the early 1940s (1941-1945), the activity and significance of which is explained. There emerges the relationship between archeologist Tarradell and the informal literary get-togethers — literary gatherings and events — and his encounter with various formative literary references during his youth and literary “ideology.”

Key words: cultural sociability, literary thought, civic-cultural influence, Jacint Verdaguer

---

Pep Vila, *Notes from
French archives and
libraries advisable for
the study of nineteenth-
century Catalan language
and literature*

Aware that the study of the language and literature of nineteenth-century Northern Catalonia amounts to only a small portion of research, assessment and dissemination in the broader context, the author spotlights specific features, authors and selected works which, in his opinion, merit the attention of researchers and readers

interested in this reality far too often shortchanged. Many more proposals could be put forward. Prior to the Treaty of the Pyrenees, the language and literature of this area blended with mainstream Catalan language and literature in general. Since then, the hiatus has widened, yet opens the way to new perspectives in reading.

Key words: Catalan language and literature in Northern Catalonia, archives and libraries in France, Francesc Camboliu, Francesc Marteau, Josep Tastú, nineteenth century

TEXTS

Rosa Cabré Monné, *The outside and the inside of a narrative by Narcís Oller*

The text “Coneixença amb D. Nicolau Salmerón,” by Narcís Oller (ms. 5D.53-8/C10-4 from the Oller collection of the AHCB), dated 29 December 1896, reveals not only that it is an early version of the short story “Or en brut,” from *Rurals i urbanes* (1897), but also that by comparing the two texts we

gain insight into how this writer went about his work. The meaning of the story comes through in both versions, but between the first and second versions the text loses its character of a living, historical and social document.

Key words: realism, civicness, literary creation, Barcelona, artistic and literary salon, bourgeoisie, historical-political moment.

Joan Vilamala, *Three unnoticed poems in the complete works of Jacint Verdaguer*

None among the complete works of Verdaguer published up to now contain all three of the poems presented, contextualized and commented on by the author. These are: “Al desposori de D. Claudi López y Dª María Gayón” / “Los desposoris de la Verge,” “Més a prop” and “J. M. J. Verge de la Bona Mort.”

Key words: Jacint Verdaguer, Claudi López, María Gayón, epithalamion, canticle, *La Tomasa*, Cosme Vidal / Josep Aladern, Ramon N. Comas, Vil·la Joana, *La Veu de Catalunya*